

Antibiotica: een makkelijke upgrade voor de gezelschaps- dierenpraktijk

Sinds januari 2013 kent Nederland **nieuwe wetgeving** voor het gebruik van antibiotica in de diergeneeskunde. Dat betekent dat dierenartsen anders met antibiotica moeten omgaan, ook in de gezelschapsdierenpraktijk. Zo kan resistentie worden ingeperkt en blijven deze middelen behouden om dieren te behandelen.

TEKST TJERK BOSJE | FOTO KJELL POSTEMA

Met een relatief geringe inspanning kunt u als gezelschapsdierenarts een grote slag maken! Het enige wat u hoeft te doen, is onderstaand stappenplan volgen.

Waarom voldoen aan dit antibioticabeleid?

Er zijn twee veranderingen doorgevoerd naar aanleiding van het Gezondheidsraadrapport uit 2011. Ten eerste zijn de antibiotica door de WVAB ingedeeld in eerste, tweede en derde keuze antibiotica en zijn aan de hand daarvan de formularia herzien. Ten tweede is het volgens de Wet dieren bij bepaalde antibiotica nu verplicht eerst een gevoeligheidsbepaling uit te voeren.

- Regels en handhaving: De Wet dieren vult de wens van de overheid in. De NVWA handhaaft deze wet. De aandacht gaat nu nog vooral uit naar de landbouwhuisdieren- en paardensector, maar de regels gelden ook voor de zorg voor gezelschapsdieren.
- Inhoud: In het Gezondheidsraadrapport uitenden deskundigen hun grote bezorgdheid over de volksgezondheid. Wat blijkt? Ongeveer 50 procent van de honden draagt een

ESBL-producerende bacterie bij zich, die door innig contact met de eigenaar gemakkelijk kan worden overgedragen. Terugdringen van het antibioticagebruik doet u niet voor de minister, maar voor uzelf, uw personeel, uw klanten en, 'last but not least', uw patiënten. Multiresistente bacteriën vormen een tikkende tijdbom onder onze gezondheidszorg.

- De publieke opinie: plofkippen, paardenvlees-affaires, Q-koorts, erfelijke gebreken bij gezelschapsdieren: het publiek heeft er een mening over. Dit is de kans uw kennis en kunde te laten zien, als dé professional op het gebied van dier- en volksgezondheid.
- Financieel: het nieuwe beleid hoeft u niets te kosten. Sterker nog, als u overtuigd bent van nut en noodzaak van een restrictief antibioticabeleid, opent dit nieuwe (diagnostische) deuren. Neem uzelf serieus en u kunt uw klanten overtuigen. U bent geen apotheker, u bent medicus! Elke investering is makkelijk terugverdiend.
- Aan de nieuwe regels voldoen is niet moeilijk. Verschillende partijen maken het u zelfs makkelijk. Met een kleine inspanning bent u zo weer bij.

Dit stappenplan is in de praktijk getest: het werkt

Stap 1: markeer uw antibiotica als eerste, tweede of derde keuze middel.

- Optie 1: plak groene, gele of oranje stickers, voor respectievelijk eerste, tweede of derde keuze antibiotica op alle orale en parenterale antibiotica in het pand. Bij dit TvD vindt u alvast een stickervel. Dit is verzorgd door AST-farma (Wilgenweg 7, 3421 TV Oudewater, info@astfarma.nl, (0348) 56 34 34 / 56 39 39).
- Optie 2: maak een groene, gele of oranje la voor respectievelijk eerste, tweede of derde keuze antibiotica.
- Optie 3: markeer de antibiotica in uw praktijkmanagementsysteem: zet bijvoorbeeld achter de naam van het antibioticum een 1, 2 of 3, gebruik sterren of zet de antibiotica in verschillende mappen.

Stap 2: maak afspraken: welk antibioticum gebruikt u bij welke aandoening? De verschillende antibiotica die u bij een aandoening kunt inzetten, worden weergegeven in het formularium hond en kat (zie www.wvab.nl). Een samenvatting van het formularium kunt u vinden op de website van het TvD. Vul de keuzevelden samen met uw collega's in. U ziet in een oogopslag wat het nieuwe antibioticumbeleid is. In het formularium staat ook aangegeven wanneer het antibioticum moet aanslaan. Laat de eigenaar op dat moment contact met u zoeken, of bel zelf de eigenaar om te vragen hoe het met

het huisdier gaat. Als de behandeling niet aanslaat, is het tijd voor een volgende stap in de diagnostiek/behandeling. Let op: bij het gebruik van derde keuze antibiotica bent u wettelijk verplicht de reden van het gebruik te noteren.

Stap 3: zorg dat uw voorraad aansluit bij uw nieuwe beleid. In de meeste gevallen betekent dit dat u meer eerste keuze, minder tweede keuze en nauwelijks derde keuze antibiotica in huis zult hebben.

Stap 4: maak een plan voor ziekten waarbij antibiotica niet geïndiceerd zijn. Geeft u antibiotica mee bij chronische niesziekte, rhinitis, gingivitis, parodontitis, een extractie, gastritis, ongecompliceerde diarree, colitis, pancreatitis, hepatitis, cystitis (kat), vaginitis, dermatitis (kat), oppervlaktermatitis, otitis externa (kat) of standaard na elke operatie? Antibiotica zijn volgens het formularium bij deze aandoeningen niet geïndiceerd. Maak een plan: wat doet u bij deze aandoeningen wel?

Heeft u alle stappen doorlopen?

Gefeliciteerd, uw praktijk heeft succesvol een upgrade ondergaan! U bent in bezit van het programma 'Antibiotica 2.0'. Deze upgrade maakt u immuun voor herhaalde controles door het NVWA en moeilijke vragen van uw klanten en de media. En voorkomt het toenemen van antibioticaresistentie bij ziekteverwekkers. Meer weten? Bezoek de GGG-Najaarsdag! ●